

Sør-Sudan: Sikkerhet og andre leveforhold i Juba

- Bakgrunn og utvikling
- Maktforhold og sikkerhet i Juba by
- Sosioøkonomiske forhold i byen
- Situasjonen for internt fordrevne
- Praktiske og sikkerhetsmessige forhold knyttet til det å reise dit

Innledning

Denne responsen redegjør for sikkerhetsmessige og sosioøkonomiske forhold i Juba, hovedstaden i Sør-Sudan. Responsen redegjør først kort for bakgrunnen for situasjonen i Sør-Sudan, før andre del av responsen fokuserer på ulike forhold i Juba by.

Landinfo har i liten grad jobbet med Sør-Sudan tidligere. Vi har (så langt) ikke gjennomført informasjonsinnhentingsreiser til Sør-Sudan, og kildenettverket vårt i landet er følgelig svært begrenset. Dette betyr at vi per nå kun er i stand til å gi en nokså generell redegjørelse av forholdene som denne responsen omhandler. Responsen baserer seg både på skriftlige og muntlige kilder, herunder representanter for internasjonale organisasjoner som har jobbet i Juba i flere år.

Bakgrunn og utvikling

Dette avsnittet redegjør kort for bakgrunnen for dagens situasjon i Sør-Sudan. Konfliktbildet er svært komplekst, med mange ulike aktører, men redegjørelsen i denne responsen fokuserer på utvalgte hovedaktører og utviklingstrekk som etter Landinfos vurdering har særlig betydning for forholdene i Juba by.

Sør-Sudan ble til gjennom krig

Sør-Sudan ble en selvstendig stat den 9. juli 2011. Uavhengigheten fant sted etter mer enn tjue års krig mot de sudanske myndighetene i Khartoum (Yaw Tchie

2021).¹ Den mest fremtredende aktøren i krigen mot Khartoum var Sudan Peoples' Liberation Army/Movement (SPLA/M).² Sudan og SPLA/M signerte en fredsavtale den 9. januar 2005, hvor de ble enige om å avholde en folkeavstemning om selvstendighet.³ Avstemningen fant sted fra 9. til 15. januar 2011, hvor 99 prosent stemte for uavhengighet (BBC 2011). Med uavhengigheten ble SPLM Sør-Sudans myndigheter, mens SPLA ble landets hær. Lederen for SPLA/M, dinkaen Salva Kiir, ble president, mens hans viktigste politiske rival, nueren Riek Machar, ble visepresident. Dinkaene og nuerne utgjør de to største etniske gruppene i landet.⁴

Krigene som ledet frem til uavhengigheten, ble ikke bare utkjempet mot de sudanske myndighetene i Khartoum, men også mellom ulike aktører innenfor det som ble Sør-Sudan.⁵ Krigene etterlot seg dermed en rekke negative relasjoner og spenninger mellom ulike grupper i den nye staten. Disse ble verken adressert eller redusert etter uavhengigheten. Tvert imot intensiverte uavhengigheten de interne splittelsene i landet ved at eliten konkurrerte om statsmakten og ressursene som fulgte med (Young 2021, s. 64; ICG 2021, s. 9).

Borgerkrigen startet med en massakre av nuere i Juba

Etter press fra det internasjonale samfunnet, gikk Salva Kiir med på at det skulle avholdes valg. Riek Machar og andre annonserte at de ville utfordre Kiir om presidentembetet under valget. Valget ble imidlertid aldri noe av. Borgerkrigen startet den 15. desember 2013, da det brøt ut kamper i Sør-Sudans hovedstad Juba mellom styrker tilknyttet henholdsvis Kiir og Machar. Kiir anklaget Machar for kuppforsøk, men flere observatører har senere vist til at det var Kiir-styrker som gikk til angrep mot Machar-styrkene. Styrker lojale mot Kiir massakrerte nuere i hovedstaden i dagene som fulgte (ICG 2021, s. 8). I løpet av tre dager ble mange tusen nuere, i all hovedsak sivile, drept av Kiirs styrker i hovedstaden.⁶ Tusenvis av sivile flyktet ut av byen eller søkte tilflukt i kirker eller hos UN Mission in

¹ Inntil uavhengigheten i 2011 var Sør-Sudan en del av Sudan. Sudan fikk uavhengighet fra britisk-egyptisk kolonistyre i 1956. Etter uavhengigheten i 1956 begynte det muslimske nord en intern kolonisering av det animistiske og kristne sør, som resulterte i to kriger i 1956–72 og 1983–2002 (Prunier 2017).

² SPLA/M ble grunnlagt i 1983, og kjempet opprinnelig ikke for uavhengighet, men for et «nytt Sudan». Mens SPLA utgjør bevegelsens væpnede styrker, er SPLM bevegelsens politiske fløy. SPLA/M ble ledet av John Garang inntil hans død i 2005. Etter dette overtok Salva Kiir ledelsen.

³ Det formelle navnet på denne fredsavtalen er Comprehensive Peace Agreement (CPA).

⁴ Dinkaene antas å utgjøre cirka 36 prosent av befolkningen, mens nuerne antas å utgjøre cirka 16 prosent (ICG 2021, s. 3).

⁵ Myndighetene i Khartoum nørte opp under en dyp splittelse i SPLA/M fra 1991 til 2002, og støttet Riek Machars fraksjon mot Johan Garangs (Johnson 2011, s. 91-126). Den dype mistroen mellom Machar og Kiir (Garangs arvtaker) går altså langt tilbake. Myndighetene i Khartoum utkjempet også krigen mot SPLA/M ved å bruke ulike andre aktører i Sør-Sudan som stedfortredere.

⁶ Det reelle antallet drepte er ikke kjent. Rådgiver Gérard Prunier (2017) viser til 6000–10 000 drepte, mens nuerne selv hevder at så mange som 20 000 ble massakrert (Young 2019, s. 74-75).

South Sudan (UNMISS)⁷ i såkalte Protection of Civilians (PoC) Sites (UNMISS 2014, s. 18).

Nuere rundt om i Sør-Sudan gjorde da opprør (Prunier 2017; Young, s. 65). Machar klarte å flykte fra Juba, grunnla SPLA/M-IO (In Opposition), og ble opprørernes symbolske leder i kampen mot myndighetene (SPLA/M). Volden spredte seg til store deler av landet og ble preget av etniske massakrer og utbredt vold mot sivile. Uganda intervenerte militært til støtte for myndighetene, og avskrekket dermed opprørerne fra å angripe Juba (The East African 2013; Young 2021, s. 71).⁸

Feilslått fredsavtale og nye kamper i Juba

Den 17. august 2015 signerte Kiir og Machar en fredsavtale, og gikk med på å danne en felles overgangsregjering (Vhumbunu 2016; HRW 2017, s. 15).⁹ Den ugandiske hæren trakk seg ut av Sør-Sudan i oktober 2015 (Daily Monitor 2015), og i april 2016 returnerte Machar til Juba sammen med hundrevis av SPLA-IO-soldater (Marsden 2016).

Tilstedeværelse av rivaliserende væpnede aktører skapte spenninger i hovedstaden, og den 7. juli 2016 brøt det ut kamper mellom myndighetsstyrker og SPLA-IO. Kampene var ikke nødvendigvis planlagt, men myndighetene benyttet situasjonen som et påskudd til å gå til fullt angrep mot Machar og SPLA/M-IO med artilleri, tanks og helikoptre (Young 2019, s. 164). Kampene spredte seg til store deler av byen og pågikk i flere dager. Igjen klarte imidlertid Machar å flykte fra byen.

Selv om angrepet rettet seg mot SPLA/M-IO, begikk myndighetsstyrkene også drap, voldtekter og andre overgrep mot sivile, de fleste av dem nuere (Vhumbunu 2016; HRW 2016; Prunier 2017). Anslagsvis 300 sivile ble drept, og 60 000 flyktet fra byen (Young 2019, s. 165). UNMISS fremsto som maktesløse, og holdt seg i stor grad i basene sine.

Kampene i hovedstaden stilnet den 11. juli, men spredte seg til andre deler av landet (Checchi et al. 2018, s. 7). Denne gang spredte kampene seg også til Equatoria, den sørligste regionen i Sør-Sudan, hvor Juba ligger (se OCHA 2020a),¹⁰ og som så langt hadde vært nokså forskånet for borgerkrigen (HRW

⁷ United Nations Mission in South Sudan (UNMISS) er en fredsbevarende styrke som ble opprettet av FNs sikkerhetsråd i juli 2011 for å støtte de sørsudanske myndighetene og bidra til fred og sikkerhet i landet (UNMISS u.å.). UNMISS etterfulgte UNMIS (United Nations Mission in Sudan), som ble grunnlagt i 2005 for å støtte opp om CPA.

⁸ Uganda People's Defence Force (UPDF) hadde cirka 3000 soldater i Sør-Sudan, og hovedbasen deres lå ved flyplassen i Juba (Rolandsen et al. 2015).

⁹ Det formelle navnet på avtalen var Agreement for the Resolution of Conflict in South Sudan (ARCSS).

¹⁰ Det er vanlig å bruke den historiske inndelingen av Sør-Sudan i regionene Bahr al-Ghazal, Equatoria og Greater Upper Nile, siden den administrative oppdelingen av Sør-Sudan i delstater har vært reorganisert flere ganger siden uavhengigheten i juli 2011 (Checchi et al. 2018, s. 30; Falk 2020).

2017). Samtidig dukket det opp enda en viktig aktør i konflikten, nemlig opprørsgruppen National Salvation Front (NSF) under ledelse av barien Thomas Cirillo (Boswell 2021, s. 7; Reuters 2017).¹¹

Ny fredsavtale

Den 12. september 2018 signerte Kiir, Machar og en rekke andre aktører en ny fredsavtale i Addis Abeba (Vhumbunu 2019).¹² I tråd med avtalen dannet partene i februar 2020 en «samlingsregjering» med Kiir som president og Machar som første visepresident (AP 2020). Fredsavtalen har satt en (foreløpig) stopper for kamper mellom myndighetsstyrker og SPLA-IO, men partene har fulgt opp få av de øvrige punktene i avtalen, herunder at SPLA-IO skal integreres i myndighetsstyrkene (Yaw Tchie 2021; CIA 2021; CHRSS 2021, s. 3-5 og 14).¹³ Fredsavtalen inkluderer heller ikke alle aktører som kjemper om makt i Sør-Sudan, herunder NSF (CHRSS 2021, s. 3-5 og 14; Boswell 2021, s. 8). Dermed pågår det fortsatt kamper i Equatoria og andre steder i landet (CHRSS 2021, s. 5-6).¹⁴ I henhold til fredsavtalen har den nye regjeringen et mandat på tre år, og det skal etter planen avholdes valg i desember 2022, 60 dager før mandatperioden utløper (Vhumbunu 2019; The Economist 2021). Hvorvidt dette skjer, gjenstår å se.

Etter fredsavtalen har også SPLA/M-IO blitt rammet av interne splittelser ved at en fraksjon under ledelse av Simon Gatwech Dual har gått imot Machar, og i august 2021 kom det til kamper i Upper Nile mellom styrker lojale mot henholdsvis Machar og Dual (Secretary-General for South Sudan 2021, s. 2).

En av verdens mest sårbare og minst utviklede stater

Borgerkrigen (og de foregående krigene mot myndighetene i Khartoum) har hatt en enormt ødeleggende effekt på Sør-Sudan, og landet fremstår i dag som en av verdens mest sårbare og minst utviklede stater.¹⁵ Dette underbygges av Fragile

¹¹ Borgerkrigen i Sør-Sudan fremstilles gjerne som en rivalisering mellom personene Kiir og Machar, som i sin tur særlig mobiliserer sine etniske grupper, dinkaer og nuere, men med tiden har også mange andre politiske aktører og etniske grupper i landet blitt trukket inn i konflikten, ofte i opposisjon mot myndighetene og dinkaenes maktmonopol (Prunier 2017).

¹² Denne avtalen heter Revitalised Agreement on the Resolution of the Conflict in the Republic of South Sudan (R-ARCSS).

¹³ SPLA-IO-styrkene oppholder seg i ulike leire rundt om i landet, men er ikke til stede i Juba by (kilde B, intervju i Oslo, november 2021).

¹⁴ I januar 2020 inngikk myndighetene og Cirillos styrker, nå kjent som South Sudan Opposition Movements Alliance (SSOMA) en våpenhvile, men denne ble brutt gjentatte ganger i april og mai samme år. I slutten av 2020 holdt myndighetsstyrker byer og veier mellom dem (noen steder sammen med SPLA-IO), mens Cirillos styrker var til stede i mange rurale deler av sørlige Central Equatoria, mens store områder var omstridt (Boswell 2021, s. 9).

¹⁵ Sør-Sudans infrastruktur ved selvstendigheten var også svært rudimentær. En hovedårsak til borgerkrigen mellom nord og sør var at myndighetene i Khartoum neglisjerte utbygging av offentlig infrastruktur i enda større grad i Sør-Sudan enn i andre marginaliserte områder av Sudan. Dermed overtok de sørsudanske myndighetene et svært dårlig helsevesen og skolesystem i 2011, og knapt noen vann- og strømforsyning eller veinett overhodet.

States Index (FSI) og Human Development Index (HDI), hvor Sør-Sudan er blant landene som konsekvent scorer dårligst.¹⁶

Psykiske traumer som følge av borgerkrigen

Det finnes ingen statistikk over hvor mange mennesker som har dødd som følge av borgerkrigen, men et forskerteam ved anerkjente London School of Hygiene and Tropical Medicine estimerte at cirka 400 000 mennesker hadde dødd som følge av borgerkrigen i perioden desember 2013 til april 2018 (Checchi et al. 2018).

Flere kilder viser til at borgerkrigen (og krigene mot myndighetene i Khartoum før det) også har hatt store psykososiale konsekvenser for befolkningen i Sør-Sudan. Heller ikke her finnes det offisiell statistikk, men husholdningsundersøkelser indikerer at mer enn 40 prosent av sørsudanere har symptomer på post-traumatisk stresslidelse (PTSD) (Mednick 2019). Denne oppfatningen deles av kilde B (intervju i Oslo, november 2021), som har jobbet med ulike helserelaterte prosjekter i Sør-Sudan i flere år. Ifølge kilden er det svært mange traumatiserte mennesker i landet, både ofre og gjerningspersoner. Kildene viser også til at tiår med krig har resultert i at vold og død har blitt «normalisert». Også kilde C, som har jobbet for FN i Sør-Sudan, viser til at vold er en del av hverdagen i Sør-Sudan, og at selv «bagateller» kan resultere i ekstrem voldsbruk mellom privatpersoner eller i nære relasjoner, og at det kan virke som om menneskeliv, spesielt kvinners, ikke har noen som helst verdi.

Maktforhold og sikkerhet i Juba by

Byen Juba er lokalisert på den vestlige bredden av elven Bahr al-Jabal (en strekning av Den hvite Nilen) i den sørlige staten Central Equatoria (se Google Maps). Inntil signeringen av CPA i 2005, var byen hele tiden kontrollert av sudanske myndighetsstyrker. Etter dette overtok SPLA/M kontrollen over byen. Med Sør-Sudans uavhengighet i 2011, ble Juba valgt som landets hovedstad. Byen er også et kommersielt senter for jordbruksprodukter produsert i omkringliggende områder og er et viktig knutepunkt for ferdsel i Sør-Sudan og til nabolandene Uganda, Kenya og Den demokratiske republikken Kongo (Encyclopaedia Britannica 2019).

¹⁶ FSI er en årlig rapport publisert av den amerikanske tenketanken Fund for Peace. Indeksen forsøker å måle staters sårbarhet for konflikt og kollaps. Rangeringen baserer seg på summen av ulike politiske og sosioøkonomiske indikatorer. Sør-Sudan har vært med siden 2012, og har i denne perioden alltid vært blant de fire mest sårbare statene i verden (se Fund for Peace 2021). HDI er en årlig rapport publisert av FNs utviklingsprogram (UNDP). Denne indeksen måler levekår og sosial utvikling i ulike stater basert på forventet levealder, utdanning og inntekt. Også her har Sør-Sudan en konsekvent dårlig score, for tiden på plass 185 av 189 (se UNDP 2019).

Juba er i dag den største byen i Sør-Sudan (Hafsaas 2021).¹⁷ Det er uklart hvor mange mennesker som lever i byen. Kilde B, som har jobbet i byen i flere år,¹⁸ anslår at byen har rundt en halv million innbyggere. Kilden understreker at byen vokser veldig fra år til år. Andre kilder indikerer et noe lavere innbyggertall.¹⁹

«Alle» etniske grupper er representert i Juba, men dinkaene dominerer

Kilde A (e-post av 8. september 2021) og kilde B (intervju i Oslo, november 2021) forklarte at «alle» etniske grupper i Sør-Sudan er representert i Juba by. Ifølge kildene bor de ulike gruppene nokså blandet og spredt i byen, men ifølge kilde A finnes det også nabolag hvor enkelte grupper er «konsentrert».

Kilde B viste i denne sammenheng til at «alle» gruppene har sine egne «chiefs» i byen, som folk kan henvende seg til for konflikthåndtering eller krav om kompensasjon for urett. På spørsmål om hvorvidt gruppetilhørighet har betydning for muligheten til å kreve kompensasjon, og dermed også avskrekke andre fra å begå urett mot dem, forklarte kilden at det er dinkaene som har makten i Juba, og at andre grupper følgelig kan være mer sårbare i ulike situasjoner. Samtidig understrekte kilden at dinkaene, i likhet med andre etniske grupper i Sør-Sudan, består av ulike undergrupper med ulik status og relasjoner seg imellom.

På spørsmål om hvorvidt noen etniske grupper er særlig sårbare i Juba, trakk kilde B frem at nuerne har blitt utsatt for overgrep fra myndighetene/dinkaene i Juba tidligere, og at de kan bli utsatt for nye overgrep dersom det igjen bryter ut krig i byen. Som det fremgår under, lever mange nuere i Juba i bosetninger for internt fordrevne. Blant disse er det, ifølge kilde B, mange som flyktet fra hjemmene sine i Juba i desember 2013 og juli 2016, og som ikke kan vende hjem fordi husene deres fortsatt er okkupert av dinkaer med tilknytning til myndighetene.

Maktforhold og sikkerhet

Kildene er omforente om at myndighetsstyrkene har sterk tilstedeværelse i Juba, og at byen er fullt og helt under deres kontroll.²⁰ UNMISS sin hovedbase er også lokalisert i Juba, men UNMISS-styrkene har, ifølge kilde B (intervju i Oslo,

¹⁷ Kun 20 prosent av befolkningen i Sør-Sudan bor i byer (CIA 2021).

¹⁸ Etter Landinfos forståelse er Juba by formelt inndelt i de tre administrative distriktene (såkalte «payam») Juba Town, Kator og Munuki (Ladu et al. 2018, s. 90-91; REACH 2016), men har over tid også ekspandert inn i nabolagdistriktene i alle retninger (Watson, e-post av 20. oktober 2021; kilde B, møte i Oslo 2021). Uformelt er byen også inndelt i ulike nabolag (se OCHA 2016; REACH 2016).

¹⁹ Verdensbankansatte Jan Von der Goltz og Bernard Harborne (2021, s. 8) viser til at Juba fylke («county»), som byen Juba er en del av (se OCHA 2020b), antas å ha cirka 400 000 innbyggere.

²⁰ Myndighetsstyrkene består som nevnt i hovedsak av SPLA. I 2017/2018 ble myndighetsstyrkene gitt navnet South Sudan People's Defence Forces (SSPDF) (CIA 2021).

november 2021), liten innvirkning på den daglige sikkerhetssituasjonen for sivilbefolkningen i byen.²¹

Det har ikke funnet sted kamper eller større voldshendelser i Juba by siden juli 2016, og sikkerhetssituasjonen i byen har vært nokså lik etter dette (kilde A, e-post av 8. september 2021; kilde B, intervju i Oslo, november 2021; Watson 2021; Watson, e-post av 13. oktober 2021).

Voldelig kriminalitet er et stort problem

Ifølge kildene preges sikkerhetssituasjonen i Juba først og fremst av «omfattende» kriminalitet i form av drap, voldtekt, ran og utpressing, uten at det finnes offisiell statistikk på dette. Seksuell vold mot kvinner er et utbredt problem i hele Sør-Sudan (CHRSS 2021, s. 13; Secretary-General for South Sudan 2021, s. 14). Ifølge kilde A rammes personer av kriminalitet nokså uavhengig av nettverk og andre ressurser («everyone is affected by crime»). Kriminaliteten begås ifølge kildene av ulike gjerningspersoner, men ifølge kilde B utgjør særlig kriminelle gjenger og medlemmer av myndighetsstyrker et problem i denne sammenheng. Kilde A (e-post av 13. september 2021) viser til at utbredt fattigdom er sterkt medvirkende til den omfattende kriminaliteten i Juba, og at motivene bak volden ofte er økonomiske.

Kilde B viste til at det finnes mange kriminelle gjenger i Juba. Gjengene omtales gjerne som «niggas».²² Gjengenes bakgrunn varierer, men mange av gjengmedlemmene er fattige og/eller mangler sosiale bånd utover gjengen de er medlem av. Noen av gjengene består ifølge kilde B av «problemungdom», som har blitt sendt til Juba av familie i Australia og andre diasporaland.

Kilde B viste også til at sivile ofte utsettes for kriminalitet ved veikontrollposter som bemannes av myndighetstyrkene i byen. Medlemmer av myndighetstyrkene nyter ifølge kilde B mer eller mindre straffefrihet, og kan følgelig «gjøre hva de vil» mot folk. Også kilde A (e-post av 8. september 2021) viste til at veikontrollposter utgjør en sikkerhetsmessig utfordring i Juba. Kilde A mente likevel at folk kan bevege seg fritt rundt i byen på dagtid, når det ikke er like mange veikontrollposter som på nattetid.

Flere kilder viser til at myndighetene også står bak bortføringer, tortur og drap i Juba (Panel of Experts on South Sudan 2020, s. 12-13; Watson, e-post av 13. oktober 2021). Ifølge kilde B (intervju i Oslo, november 2021) skjer slike

²¹ Per august 2021 har UNMISS cirka 18 000 mannskaper i landet, inkludert 14 000 soldater (CIA 2021). UNMISS har mandat til å beskytte sivile, men er ifølge kilde B nokså passive.

²² Begrepet har her ikke de samme rasemessige konnotasjonene som i Vesten, men betegner en sosial gruppe som bindes sammen av egne verdier og fascinasjon for nordamerikansk hip-hop-kultur. Gjengene er ofte satt sammen på tvers av etnisk tilhørighet (Luedke 2020, s. 19-20).

hendelser «med jevne mellomrom» og er motivert av ulike politiske og/eller økonomiske forhold.²³

Kilde B forklarte også at det fra tid til annen oppstår væpnet konflikt mellom kvegdrivere og fastboende bønder i områder nord for Juba by når bevæpnede kvegdrivere tar seg inn i jordbruksområder på jakt etter beite. Kvegflokkene eies gjerne av personer tilknyttet myndighetene og/eller militæret i byen. Slike konflikter påvirker imidlertid ikke Juba by direkte, og går som regel over «etter noen uker».

Sosioøkonomiske forhold i byen

Tilgang til bolig, mat, helsetjenester og skolegang i Juba varierer ifølge kildene avhengig av nettverk og økonomiske ressurser. Folk flest i Sør-Sudan er svært fattige (IMF 2021). Dette gjelder også byene, hvor tre av fire mennesker lever i fattigdom (her definert som mindre enn 1,90 amerikanske dollar om dagen) (von der Goltz & Harborne 2021, s. 13).²⁴ Kildene A (e-post av 13. september 2021) underbygger dette, og viser til at det er vanlig at slektninger og andre lever sammen av økonomiske årsaker, og at det hviler et stort press på personer som har inntekt til å støtte slektninger økonomisk.²⁵

Høye matvarepriser

Cirka halve befolkningen i Sør-Sudan er rammet av alvorlig matvareusikkerhet (IPC 2020). Dette betyr at mange husholdninger ikke har fysisk eller økonomisk tilgang på nok mat. Matvareusikkerheten skyldes ikke bare borgerkrigen, men også syklisk flom i ulike områder av landet (Okech 2021). På spørsmål om i hvilken grad befolkningen i Juba by er rammet av matvareusikkerhet, forklarte kilde B at det er nok mat på markedene i byen, men at matvareprisene er så høye at mange ikke har råd til å kjøpe nok mat til seg og familien. Dette underbygges av at minst 25 prosent av befolkningen i Juba dekker over 50 prosent av kaloribehovet sitt gjennom matvarebistand (IPC 2020).

Koronapandemien har forverret situasjonen ytterligere.²⁶ Mens eksempelvis 3,5 kg mais og sorghum, som er blant de viktigste matvarene i Sør-Sudan, kostet

²³ I denne sammenheng viser kildene også til at myndighetene har en tendens til å slå hardt ned på demonstrasjoner og protester som ikke er godkjent på forhånd. Også her reagerer de typisk med vilkårlige arrestasjoner og vold (kilde B, intervju i Oslo, november 2021; Watson, e-post av 13. oktober 2021; Amnesty International 2021; HRW 2020). Fængselsforholdene i Sør-Sudan er generelt ekstremt dårlige. Ifølge kilde B overlever ikke fanger uten mat fra slektninger.

²⁴ Blant internt fordrevne lever 90 prosent i ekstrem fattigdom (von der Goltz & Harborne 2021, s. 13).

²⁵ Ifølge kilde A er det ikke uvanlig at én person med inntekt forsørger opptil tjue andre personer (barn, eldre, slektninger og andre).

²⁶ Da koronapandemien først rammet i 2020, ble alle markedene i byen stengt, men måtte åpne igjen fordi folk sultet (kilde B, intervju i Oslo, november 2021).

rundt 200 sørsudanske pund på Konyo Konyo²⁷ i oktober 2020, koster dette omtrent dobbelt så mye per oktober 2021 (henholdsvis 350 SSP og 425 SSP) (FEWS Net 2021). Sistnevnte tilsvarer litt over tre amerikanske dollar (Cuex 2021).

Dårlig helsetilbud

Helsetjenestetilbudet i Sør-Sudan er generelt svært dårlig og preges av manglende kvalifisert personell og infrastruktur. Dette underbygges av at barnedødeligheten i landet er blant de høyeste i verden med 90 døde per 1000 fødsler (OCHA 2021, s. 12). Det eneste henvisningssykehuset i landet, Juba Teaching Hospital (JTH), ligger i Juba (MedCOI, e-post av 12. mai 2021). I tillegg finnes det flere mindre offentlige helsesentre i byen. Behandling i det offentlige er i utgangspunktet gratis, men kvaliteten er dårlig og selv grunnleggende medisiner mangler ofte (kilde B, intervju i Oslo, november 2021). Noen helsesentre og klinikker i byen drives av kirker og/eller bistandsorganisasjoner, men kapasiteten deres er begrenset. For å få hjelp må folk derfor gjerne ty til private klinikker og apoteker (MedCOI 2021). Tilgang til private helsetjenester og medisiner begrenses av høye priser (Solomon 2021).

Psykiske helsetjenester er nærmest ikke-eksisterende i Sør-Sudan (Mednick 2019). JTH er det eneste offentlige sykehuset i landet som tilbyr psykisk behandling (MedCOI, e-post 12. mai 2021). Enkelte private klinikker tilbyr også psykiske helsetjenester, men prisene på dette er svært høye for folk flest.²⁸ For øvrig knytter det seg stort sosialt stigma til psykisk sykdom i Sør-Sudan, hvor mange tror at slike lidelser skyldes overnaturlige besettelser eller straff (Bauomy 2019).

Skolegang og jenter som giftes bort tidlig

Utdanningstilbudet i Sør-Sudan er svært dårlig og preges av for få skoler og lærere uten formell utdanning (Humanitarian Aid Relief Trust 2021). På landsbasis går kun hvert fjerde barn i grunnskolealder på skole. Det finnes riktignok en rekke skoler i Juba, drevet av både det offentlige, av private, kommersielle aktører og av kirker og hjelpeorganisasjoner, men også i hovedstaden er det mange barn som ikke går på skole (kilde B, intervju i Oslo, november 2021).

Flertallet av dem som ikke går på skole, er jenter, noe som blant annet skyldes en sterk forventning om at de skal gifte seg og få barn tidlig.²⁹ For fattige familier

²⁷ Konyo Konyo er det største markedet i Juba og omsetter mat og andre varer fra naboland og resten av Sør-Sudan (Levine 2017, s. 31).

²⁸ En enkelt konsultasjon ved en privat klinikk koster ifølge MedCOI (2021) cirka 15-20 USD.

²⁹ Girls not Brides (2020) viser til estimater på at cirka halvparten av sørsudanske jenter blir gift før de er 18 år og at cirka ti prosent blir gift før de er 15 år. Menneskerettighetsadvokaten Orly Stern (2012, s. 5, 11 og 13) viser til at en sørsudansk kvinne typisk gifter seg «rundt 18-årsalderen», men at jenter kan giftes bort når de er så unge som 12 år. Sørsudanere flest forholder seg til tradisjonell sedvane og anser følgelig puberteten som kriteriet for når en person anses som voksen (Sommers & Schwartz 2011). Dette betyr at jenter anses som kvinner når de får

betyr det å gifte bort døtre tidlig ikke bare at de får færre munnar å mette, men også at de får inntekt i form av brudepris (Oxfam 2021).³⁰ Koronapandemien har, ifølge kilde B, forverret situasjonen for jenter ytterligere, og mange giftes nå bort enda yngre enn «normalt».³¹

Internett og mobiltelefoner

Kilde B (intervju i Oslo, november 2021) forklarte at både mobiltelefoner og internett er tilgjengelig i Juba by, men at nettverket iblant stenges av myndighetene i kortere perioder. Ellers i Sør-Sudan er nettverket svært dårlig eller ikke-eksisterende. Den eneste måten å kommunisere med folk i slike områder, er via satellittelefon eller fysisk/muntlig overlevering fra person til person.

Situasjonen for internt fordrevne i Juba

Omtrent en tredjedel av befolkningen i Sør-Sudan er på flukt eller fordrevet.³² Per 30. september 2021 har nesten 2,3 millioner sørsudanere flyktet til nabolandene. Over 900 000 av disse oppholder seg i Uganda, cirka 800 000 i Sudan og cirka 400 000 i Etiopia (UNHCR 2021).³³ Samtidig finnes det om lag 1,7 millioner internt fordrevne i Sør-Sudan (IOM 2021). Cirka 250 000 av dem oppholder seg i Central Equatoria. Juba fylke (county), som er en del av Central Equatoria, huser anslagsvis 100 000 av disse.

Cirka 30 000 av de internt fordrevne i Juba fylke, oppholder seg i to formelle leire (IDP Camp 1 og 3) i den sørvestlige utkanten av Juba by.³⁴ Like mange oppholder seg ifølge kilde B (intervju i Oslo, november 2021) i området Mangateen i Juba

menstruasjon. Unge jenter giftes ofte bort til mye eldre menn (US Department of State 2021; Stern 2012, s. 13). Dette har sammenheng med at menn må betale brudepris for å gifte seg, og eldre menn ofte er bedre i stand til å betale for seg enn yngre menn (The Economist 2017).

³⁰ Flere kilder viser til at en del sørsudanske menn benytter voldtekt som et middel for å gifte seg og/eller få ned brudeprisen (US Department of State 2021; Stern 2012, s. 15; kilde C, intervju i Oslo, november 2021). Voldtatte jenter/kvinner anses for å ha mistet «verdi» i Sør-Sudan og kan følgelig ha vanskelig for å bli gift, med mindre de gifter seg med voldtektsmannen. Frykten for at jenter skal bli voldtatt og dermed miste «verdi», kan også være en medvirkende årsak til at jenter giftes bort i ung alder (Stern 2012, s. 13).

³¹ Da koronapandemien rammet i mars 2020, ble skolene i Sør-Sudan stengt, og åpnet først igjen i mai 2021 (Oxfam 2021).

³² Det har ikke blitt foretatt noen folketelling i Sør-Sudan (Prunier 2017), men landet anslås å ha en samlet befolkning, inkludert flyktninger i nabolandene, på rundt 12 millioner (OCHA 2021, s. 6).

³³ Flertallet av flyktningene forlot Sør-Sudan etter at den forrige fredsavtalen brøt sammen i juli 2016. Per mai 2016 var det cirka 850 000 sørsudanske flyktninger i nabolandene (UNHCR 2021). I desember samme år var tallet kommet opp i nesten 1,5 millioner. Antallet nådde et toppunkt i desember 2017 med cirka 2,5 millioner og har holdt seg nokså stabilt etter dette.

³⁴ De to leirene er lett synlige på Google Maps. Juba IDP Camp 1 huser cirka 7000 mennesker (CCCM 2021b), mens Juba Camp 3 huser cirka 24 000 (CCCM 2021a).

by, men det er uklart hvorvidt disse er inkludert i tallet fra IOM (2021).³⁵ Kilden understreker at det også lever internt fordrevne utenfor de to formelle leirene og Mangateen, blant annet hos slektninger rundt om i byen. Kvinner og barn utgjør ifølge kilde B flertallet av de internt fordrevne i Juba-leirene og Mangateen.

Kildene er omforente om at internt fordrevne i Juba-leirene i stor grad er nyere (kilde A, e-post 2021; ACLED, e-post oktober 2021; Marsden 2016). Ifølge kilde B (intervju i Oslo, november 2021) gjelder dette også de som bor i Mangateen. Noen av dem kommer fra Jonglei, Upper Nile, Unity eller andre deler av landet, mens andre kommer fra Juba by. Mange av de internt fordrevne har ifølge kilde B ikke noe sted å vende tilbake til, da hjemstedet deres er brent ned eller okkupert av andre. For dem som kommer fra Juba, har huset ifølge kilden typisk blitt okkupert av dinkaer med forbindelser til militæret.

De formelle leirene for internt fordrevne i Juba by (IDP Camp 1 og 3) ble etablert i 2013/2014, da sivile flyktet til UNMISS for beskyttelse, og ble inntil nylig omtalt som «Protection of Civilians (PoC) Sites» (United Nations Peacekeeping 2020). Fra 2020 begynte UNMISS å trekke tilbake styrker og politi fra disse leirene og overlot etter hvert ansvaret for leirene til sørsudanske myndigheter. Flere kilder har uttrykt bekymring for at myndighetene, som mange av de internt fordrevne opprinnelig flyktet fra, ikke har vilje eller evne til å ivareta sikkerheten deres (Mednick 2021). Ifølge kilde A (e-post av 13. oktober 2021) er det uklart hvordan dette har påvirket sikkerheten i leirene.

På spørsmål om hvordan den sikkerhetsmessige og humanitære situasjonen for internt fordrevne skiller seg fra lokalbefolkningen for øvrig, ga kilde B (intervju i Oslo, november 2021) uttrykk for at også dette varierer, avhengig av individuelt nettverk og andre ressurser. Kilde A delte denne oppfatningen, og viste til at noen internt fordrevne er fattige og avhengige av matvarebistand fra FN, mens andre har inntekt og klarer seg relativt godt. Generelt har imidlertid de internt fordrevne som lever i leire enda mindre ressurser enn lokalbefolkningen. Mens tre av fire i byene lever i fattigdom, gjelder dette 90 prosent av de internt fordrevne (von der Goltz & Harborne 2021, s. 13).

³⁵ Området Mangateen ligger nordvest for flyplassen i Juba (se Google Maps). Infrastrukturen i Mangateen er minimal, da myndighetene ikke tillater permanente konstruksjoner i denne bosettingen (kilde B, intervju i Oslo, november 2021). Unntaket er en stor lagerhall (som er lett synlig på Google Maps), hvor beboerne slår opp feltsenger for natten.

Praktiske og sikkerhetsmessige forhold knyttet til det å reise til Juba

Juba har en fungerende internasjonal flyplass. Flyplassen ligger i den nordlige utkanten av byen og er lett synlig på Google Maps. Kenya Airways (2021) er et av flyselskapene som tilbyr flygninger til Juba.

Det går flere veier fra Juba til ulike deler av Sør-Sudan og naboland (se for eksempel UNDDSS 2021). Veistandarden er generelt veldig dårlig (kilde B, intervju i Oslo, november 2021), og fremkommeligheten kan flere steder i landet under regntiden begrenses av flom.³⁶ Veien A-43, som forbinder Juba med Uganda via grensebyen Nimule (se Google Maps), fremstår etter Landinfos forståelse som den viktigste og beste (etter lokal standard) veiforbindelsen til hovedstaden.

Ifølge kilde A kan folk reise fritt inn og ut av Juba by, men utfordringer knyttet til veikontrollposter gjelder også her (se over). Kilden viste i denne sammenheng til at en del folk som bor i Juba «pendler» til og fra rurale områder utenfor byen for å drive jordbruk.

Lengre landeveisreiser i Sør-Sudan innebærer en risiko. Etter Landinfos forståelse knytter denne risikoen seg først og fremst til voldelige reaksjoner fra ulike væpnede grupper. Slike angrep er et utbredt problem langs veiene blant annet i Central Equatoria (CHRSS 2021, s. 6). Myndighetene skylder ofte på NAS, men ifølge kilde A (e-post 13. oktober 2021) står trolig også myndighetsstyrker bak slike hendelser. Kilden forklarer dette med at myndighetsstyrker er dårlig lønnet. Deler av Central Equatoria preges videre av vold i form av trefninger mellom myndighetsstyrker og NAS (Secretary-General for South Sudan 2021, s. 5). Senest i august 2021 protesterte lastebilsjåfører mot drap og vold langs veiene, inkludert veien som forbinder Juba med Uganda via grensebyen Nimule (Esiara 2021).

³⁶ Sør-Sudan har bare noen hundre kilometer med asfaltert vei (Lovell-Hoare 2013, s. 3-4 og 79-80; kilde B, intervju i Oslo, november 2021). Landeveisreiser er svært tidkrevende og store deler av landet er fullstendig isolert i regntiden, som finner sted fra april til slutten av oktober/begynnelsen av november.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Amnesty International (2021, 3. september). *South Sudan: End new wave of repression against peaceful protests*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/09/south-sudan-end-new-wave-of-repression-against-peaceful-protests/> [lastet ned 2. november 2021]
- AP, dvs. Associated Press (2020, 22. februar). South Sudan's Rivals Form Unity Government Aiming to End War. *Voice of America*. Tilgjengelig fra https://www.voanews.com/a/africa_south-sudans-rivals-form-unity-government-aiming-end-war/6184681.html [lastet ned 28. oktober 2021]
- BBC (2011, 30. januar). South Sudan referendum: 99% vote for independence. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/world-africa-12317927> [lastet ned 28. oktober 2021]
- Bauomy, J. (2019, 18. januar). In South Sudan, stigma and underfunding plague mental health care. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/features/2019/1/18/in-south-sudan-stigma-and-underfunding-plague-mental-health-care#:~:text=The%20Juba%20Teaching%20Hospital%20is,detained%20in%20Juba's%20Central%20Prison> [lastet ned 21. oktober 2021]
- Boswell, A. (2021, april). *Conflict and Crisis in South Sudan's Equatoria*. Washington D.C.: United States Institute of Peace. Tilgjengelig fra https://www.usip.org/sites/default/files/2021-04/sr_493-conflict_and_crisis_in_south_sudans_equatoria.pdf [lastet ned 18. oktober 2021]
- CCCM, dvs. Global Camp Coordination and Camp Management (2021a, juli). *South Sudan CCCM Cluster. Juba IDP Camp 3*. [s.l.]: CCCM. Tilgjengelig fra <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/South%20Sudan%20-%20Camp%20Coordination%20and%20Camp%20Management%20Cluster%20-%20Site%20Profile%20-%20Juba%20IDP%20Camp%202021%20July%202021.pdf> [lastet ned 19. oktober 2021]
- CIA, dvs. Central Intelligence Agency (2021 16. november). *The World Factbook – South Sudan*. Virginia: CIA. Tilgjengelig fra <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/south-sudan/#military-and-security> [lastet ned 16. november 2021]

- Checchi, F., Testa, A., Warsame, A., Quach, L. & Burns, R. (2018). *Estimates of crisis-attributable mortality in South Sudan, December 2013-April 2018 - A statistical analysis*. London: London School of Hygiene and Tropical Medicine. Tilgjengelig fra <https://www.lshtm.ac.uk/south-sudan-full-report#page13> [lastet ned 19. oktober 2021].
- CHRSS, dvs. Commission on Human Rights in South Sudan (2021, 4. februar). *Report of the Commission of Human Rights in South Sudan*. New York: UN Human Rights Council. Tilgjengelig fra https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/A_HRC_46_53_E.pdf [lastet ned 19. oktober 2021]
- Cuex (2021). South Sudanese Pound (SSP) / US Dollar (USD). *Cuex*. Tilgjengelig fra <https://cuex.com/en/ssp-usd> [lastet ned 2. desember 2021]
- Daily Monitor (2015, 1. november). Last UPDF battalion leaves S. Sudan. *Daily Monitor*. Tilgjengelig fra <https://www.monitor.co.ug/uganda/news/national/last-updf-battalion-leaves-s-sudan-1629350> [lastet ned 19. oktober 2021]
- Marsden, D. (2016, 15. juli). *South Sudan's Peace Deal Hangs in the Balance*. London: Chatham House. Tilgjengelig fra <https://www.chathamhouse.org/2016/07/south-sudans-peace-deal-hangs-balance> [lastet ned 28. oktober 2021]
- Encyclopaedia Britannica. *Juba* (siste endret 30. mai 2019). Chicago, Illinois: Encyclopaedia Britannica. Tilgjengelig fra <https://www.britannica.com/place/Juba> [lastet ned 21. oktober 2021]
- Esiara, K. (2021, 30. august). Truck drivers' strike over attacks in South Sudan enters second week. *The East African*. Tilgjengelig fra <https://www.theeastafrican.co.ke/tea/news/east-africa/truck-drivers-strike-over-insecurity-south-sudan-3531994> [lastet ned 19. oktober 2021]
- Falk, C. (2020, 28. februar). South Sudan's New Map May Solve One Problem But Create Another. *Voice of America*. Tilgjengelig fra <https://www.voanews.com/africa/south-sudan-focus/south-sudans-new-map-may-solve-one-problem-create-another> [lastet ned 18. oktober 2021]
- FEWS Net, dvs. Famine Early Warning Systems Network (2021, oktober). South Sudan Price Bulletin. *FEWS Net*. Tilgjengelig fra https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/PB_SS_202110.pdf [lastet ned 2. november 2021]
- Fund for Peace (2021). Country Dashboard. *Fund for Peace*. Tilgjengelig fra <https://fragilestatesindex.org/country-data/> [lastet ned 18. oktober 2021]
- Girls not Brides (2020). South Sudan. *Girls not Brides.org*. Tilgjengelig fra <https://atlas.girlsnotbrides.org/map/south-sudan/> [lastet ned 21. oktober 2021]
- Hafsaas, H. *Juba* (sist endret 22. januar 2021). Oslo: Store Norske Leksikon. Tilgjengelig fra https://snl.no/Juba_-_hovedstad_i_S%C3%B8r-Sudan [lastet ned 21. oktober 2021]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2016). *South Sudan: Killings, Rapes, Looting in Juba*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2016/08/15/south-sudan-killings-rapes-looting-juba> [lastet ned]
- HRW (2017, august). "Soldiers Assume We Are Rebels" - Escalating Violence and Abuses in South Sudan's Equatorias. New York: HRW. Tilgjengelig fra https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/southsudan0817_web.pdf [lastet ned 18. oktober 2021]
- HRW (2020). *South Sudan: Soldiers Kill Civilians in Land Dispute*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2020/06/09/south-sudan-soldiers-kill-civilians-land-dispute> [lastet ned 2. november 2021].

- Humanitarian Aid Relief Trust (2021, 21. juli). *Education in South Sudan*. London: Humanitarian Aid Relief Trust. Tilgjengelig fra <https://www.hart-uk.org/news/education-in-south-sudan/> [lastet ned 20. oktober 2021]
- ICG, dvs. International Crisis Group (2021, 10. februar). *Toward a Viable Future for South Sudan*. Brussel: ICG. Tilgjengelig fra <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/300-viable-future-for-south-sudan.pdf> [lastet ned 18. oktober 2021]
- IMF, dvs. International Monetary Fund (2021, 2. april). *Country Report - Republic of South Sudan*. Washington D.C.: IMF. Tilgjengelig fra <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2021/04/01/Republic-of-South-Sudan-Staff-Monitored-Program-and-Request-for-Disbursement-under-the-Rapid-50331> [lastet ned 26. oktober 2021]
- IOM, dvs. International Organization for Migration (2021, juli). *South Sudan Mobility Tracking Round 10: Baseline locations*. Genève: IOM. Tilgjengelig fra <https://displacement.iom.int/reports/south-sudan-%E2%80%94-mobility-tracking-round-10-initial-findings> [lastet ned 19. oktober 2021]
- IPC, dvs. Integrated Food Security Phase Classification (2020, 18. desember). *IPC Acute Food Insecurity & Acute Malnutrition Analysis - South Sudan*. Roma: IPC. Tilgjengelig fra http://www.ipcinfo.org/fileadmin/user_upload/ipcinfo/docs/South_Sudan_TWG_Key_Messages_Oct_2020-July_2021.pdf [lastet ned 19. oktober 2021]
- Johnson, D. (2011). *The Root Causes of Sudan's Civil Wars – Peace or Truce (Revised Ed.)*. Woodbridge: James Currey.
- Kenya Airways (2021). Africa Destinations. *Kenya Airways*. Tilgjengelig fra <https://www.kenya-airways.com/plan-and-book/destinations/africa/en/> [lastet ned 20. oktober 2021]
- Ladu, J., Athiba, A., Tombe, S. & Lomoro, M. (2018, juni). Investigation on the Impact of Water Pollution on Human Health in Juba County, Republic of South Sudan. *Journal of Environment Pollution and Human Health* 6(3), 89-95. Tilgjengelig fra (PDF) [Investigation on the Impact of Water Pollution on Human Health in Juba County, Republic of South Sudan \(researchgate.net\)](#) [lastet ned 19. oktober 2021]
- Levine, S. (2017, august). Markets in crises: the implications for humanitarian action. London: Humanitarian Policy Group. Tilgjengelig fra <https://cdn.odi.org/media/documents/11722.pdf> [lastet ned 2. november 2021]
- Lovell-Hoare, S. & M. (2013, oktober). *South Sudan*. Bradt Travel Guides.
- Luedke, A. (2020). Violence, Crime and Gender in South Sudan: Reflections from the Field on Militias and Gangs. London: London School of Economics and Political Science. Tilgjengelig fra http://eprints.lse.ac.uk/107520/1/CRP_violence_crime_and_gender_in_south_sudan.pdf [lastet ned 19. oktober 2021]
- Mednick, S. (2019, 21. januar). South Sudan: “The whole country is traumatised”. *The New Humanitarian*. Tilgjengelig fra <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2019/01/21/south-sudan-whole-country-traumatised> [lastet ned 19. oktober 2021]
- Mednick, S. (2021, 18. mai). UN pullout triggers safety concerns in South Sudan displacement camps. *The New Humanitarian*. Tilgjengelig fra <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2021/18/5/un-pullout-triggers-security-concerns-in-south-south-displacement-camps> [lastet ned 19. oktober 2021]
- OCHA, dvs. UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2016, 13. april). *Juba Town Map*. New York: OCHA. Tilgjengelig fra https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/juba_city_20160414_a1ver9_0.pdf [lastet ned 28. oktober 2021]

- OCHA (2020a, januar). *South Sudan – Base map*. New York: OCHA. Tilgjengelig fra https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ss_0002_south_sudan_base_map_a4_2020102.pdf [lastet ned 21. oktober 2021]
- OCHA (2020b, mars). *South Sudan - Juba County reference map*. New York: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/ss_9202_20200317_ce_juba_county_map_a3.pdf [lastet ned 21. oktober 2021]
- OCHA (2021, 26. januar). *Humanitarian Needs Overview South Sudan*. New York: OCHA. Tilgjengelig fra https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/south_sudan_2021_humanitarian_needs_overview.pdf [lastet ned 19. oktober 2021]
- Okech, F. (2021, 23. august). Fighting, flooding, and donor fatigue: Unpacking South Sudan's food crisis. *The New Humanitarian*. Tilgjengelig fra <https://www.thenewhumanitarian.org/news/2021/8/23/funding-gaps-looting-hinder-south-sudan-food-crisis-response> [lastet ned 2. november 2021]
- Oxfam (2021, 27. august). *South Sudan: Protect progress in girls' education from pandemic impacts*. London: Oxfam. Tilgjengelig fra <https://heca.oxfam.org/south-sudan-protect-progress-girls%E2%80%99-education-pandemic-impacts> [lastet ned 20. oktober 2021]
- Panel of Experts on South Sudan (2020, 28. april). *Letter dated 28 April 2020 from the Panel of Experts on South Sudan addressed to the President of the Security Council*. New York: UN Security Council. Tilgjengelig fra https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2020_342.pdf [lastet ned 2. november 2021]
- Prunier, G. (2017). Nobody to negotiate with. *Le Monde Diplomatique*. Tilgjengelig fra <https://mondediplo.com/2017/07/08SouthSudan> [lastet ned 20. oktober 2021]
- REACH (2016, 22. juli). *Juba Town Base Map*. [s.l.]: REACH. Tilgjengelig fra https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/reach_ssd_map_juba_base_map_22july2016_1.pdf [lastet ned 21. oktober 2021]
- Reuters (2017, 5. mai). Renegade general Cirillo says ready to enter South Sudan's civil war. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/article/us-southsudan-violence-idUSKBN18110J> [lastet ned 18. oktober 2021]
- Secretary-General for South Sudan (2021, 9. september). *Situation in South Sudan*. New York: UN Security Council. Tilgjengelig fra https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2021_784_E.pdf [lastet ned 19. oktober 2021]
- Solomon, O. (2021, 5. juli). South Sudan's Health Care Remains Inadequate, Officials Say. *Voice of America*. Tilgjengelig fra https://www.voanews.com/a/africa_south-sudans-health-care-remains-inadequate-officials-say/6207877.html [lastet ned 20. oktober 2021]
- Sommers, M. & Schwartz, S. (2011, november). *Dowry and Division – Youth and State Building in South Sudan*. Washington D.C.: United States Institute of Peace. Tilgjengelig fra https://www.usip.org/sites/default/files/resources/SR_295.pdf [lastet ned 29. november 2021]
- CCCM (2021b, juli). *South Sudan CCCM Cluster. Juba IDP Camp 1*. [s.l.]: CCCM. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/20210824_juba_idp_camp_1_profile_july_2021.pdf [lastet ned 20. oktober 2021]

- Stern, O. (2012). 'This is how marriage happens sometimes': Women and marriage in South Sudan. I: Bubenzer, F. & Stern, O. (Red.), *Hope, Pain & Patience. The Lives of Women in South Sudan*. Johannesburg: Fanele, 1-23. Tilgjengelig fra http://www.orlystern.com/wp-content/uploads/2016/08/This-is-how-marriage-happens-sometimes_.pdf [lastet ned 20. oktober 2021]
- Rolandsen, Ø., Nicolaisen, F. & Sagmo, T. (2015, 29. mai). *The cost of Uganda's military intervention in South Sudan*. Oslo: PRIO. Tilgjengelig fra <https://blogs.prio.org/MonitoringSouthSudan/2015/05/looming-proxy-war-the-cost-of-ugandas-military-intervention-in-south-sudan/> [lastet ned 27. oktober 2021]
- The East African (2013, 20. desember). Ugandan troops deployed in South Sudan capital: report. *The East African*. Tilgjengelig fra <https://www.theeastafrican.co.ke/news/Ugandan-troops-deployed-in-South-Sudan-capital/-/2558/2119918/-/1m4vhh/-/index.html> [lastet ned 19. oktober 2021]
- The Economist (2017, 19. desember). The link between polygamy and war. *The Economist*. Tilgjengelig fra <https://www.economist.com/christmas-specials/2017/12/19/the-link-between-polygamy-and-war> [lastet ned 19. oktober 2021]
- The Economist (2021, 10. juli). South Sudan's second decade may be as troubled as its first. *The Economist*. Tilgjengelig fra <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2021/07/10/south-sudans-second-decade-may-be-as-troubled-as-its-first> [lastet ned 19. oktober 2021]
- UNDP, dvs. UN Development Programme (2019). South Sudan - Human Development Indicators. *UNDP*. Tilgjengelig fra <http://hdr.undp.org/en/countries/profiles/SSD> [lastet ned 26. oktober 2021]
- UNDSS, dvs. UN Department for Safety and Security (2021, 4. januar). *South Sudan: Force Protection map as of January 2021*. New York: UNDSS. Tilgjengelig fra https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ss_20210104_south_sudan_force_protection_map_a4.pdf [lastet ned 19. oktober 2021]
- UNHCR (2021, 31. oktober). Refugees and asylum-seekers from South Sudan – Total. *UNHCR*. Tilgjengelig fra <https://data2.unhcr.org/en/situations/southsudan> [lastet ned 19. oktober 2021]
- UNMISS, dvs. UN Mission in South Sudan (u.å.). *Background*. Juba: UNMISS. Tilgjengelig fra <https://unmiss.unmissions.org/background> [lastet ned 21. november 2021]
- UNMISS (2014, 8. mai). *Conflict in South Sudan: A Human Rights Report*. Juba: UNMISS. Tilgjengelig fra <https://www.refworld.org/publisher.UNMISS,,,5371c1924.0.html> [lastet ned 21. november 2021]
- UN Peacekeeping (2020, 4. september). *UN Protection of Civilians sites begin transitioning to conventional displacement camps*. New York: United Nations Peacekeeping. Tilgjengelig fra <https://peacekeeping.un.org/en/un-protection-of-civilians-sites-begin-transitioning-to-conventional-displacement-camps> [lastet ned 20. oktober 2021].
- U.S. Department of State (2021). 2020 Country Reports on Human Rights Practices: South Sudan. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra https://www.state.gov/reports/2020-country-reports-on-human-rights-practices/south-sudan/#report-toc__exec-summary [lastet ned 21. november 2021]
- Vhumbunu, C. H. (2016, 19. oktober). *Conflict Resurgence and the Agreement on the Resolution of the Conflict in the Republic of South Sudan*. Durban: African Centre for the Constructive Resolution of Disputes (ACCORD). Tilgjengelig fra <https://www.accord.org.za/conflict-trends/conflict-resurgence-agreement-resolution-conflict-republic-south-sudan/> [lastet ned 28. oktober 2021]

- Vhumbunu, C. H. (2019, 11. februar). *Reviving peace in South Sudan through the Revitalised Peace Agreement*. Durban: African Centre for the Constructive Resolution of Disputes (ACCORD). Tilgjengelig fra <https://www.accord.org.za/conflict-trends/reviving-peace-in-south-sudan-through-the-revitalised-peace-agreement/> [lastet ned 28. oktober 2021]
- Von der Goltz, J. & Harborne, B. (2021). *Jobs, Recovery and Peacebuilding in Urban South Sudan*. Washington D.C.: The World Bank. Tilgjengelig fra <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/35785/Jobs-Recovery-and-Peacebuilding-in-Urban-South-Sudan.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [lastet ned 18. oktober 2021]
- Watson, D. (2021, 19. august). *Surface Tension: 'Communal' Violence and Elite Ambitions in South Sudan*. Madison, Wisconsin: Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED). Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/2021/08/19/surface-tension-communal-violence-and-elite-ambitions-in-south-sudan/> [lastet ned 21. november 2021]
- Yaw Tchie, A. E. (2021, 24. august). *Rethinking South Sudan's Path to Democracy*. Durban: African Centre for the Constructive Resolution of Disputes (ACCORD). Tilgjengelig fra <https://www.accord.org.za/conflict-trends/rethinking-south-sudans-path-to-democracy/> [lastet ned 28. oktober 2021]
- Young, J. (2021). *South Sudan's Civil War*. London: Zed Books.

Muntlige kilder

- Kilde A, kilde i Juba, e-poster av 8. og 13. september 2021
- Kilde B, representant for en internasjonal organisasjon, som har jobbet flere år i Juba og andre steder i Sør-Sudan, intervju i Oslo, 8. november 2021
- Kilde C, har tidligere jobbet for FN i Sør-Sudan, intervju i Oslo, 17. november 2021
- Medical Country of Origin Information (MedCOI), e-post av 12. mai 2021
- Watson, D., e-poster av 13., 20. og 25. oktober 2021